

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Landstinget. № 149.

Anden Session.

55de Møde.

Mandagen den 6te Januar.

(Fortsat).

Orsted (fortsat): Saadan er Stillingen nu med Hensyn til Bornholm og Læsø, at de Brændeviinsredskaber, som Beboerne hidtil besidde, have de lovligen erhvervet. Det er vel saa, at efter Udkastets § 10 bliver det dem ikke forbudt at benytte disse Redskaber, uagtet de ikke have den Størrelse, som i Almindelighed udfordres, men dermed ere de dog ikke hjulplne, fordi det ikke kan betale sig mere efter den Beskatning, som her bliver paabudet, at benytte disse Redskaber; disse blive altsaa virkelig for dem ubrugbare. Det samme Spørgsmaal opstaaer for Resten med Hensyn til Kjøbstæderne, hvor der maa gives endeel Brændeviinsredskaber, som man hidtil lovligen var i Besiddelse af, og som man nu for Fremtiden ikke kan bruge.

Et Spørgsmaal, hvis Afgjørelse forekommer mig ikke ganske klart, er det, hvorvidt der for Fremtiden behøves nogen særlig Hjemmel for at brænde Brændeviin, eller om Enhver, som anskaffer sig de Brændeviinsredskaber, som ere foreskrevne i Udkastets § 9, og som vil betale de befalede Afgifter, er berettiget til at brænde Brændeviin. Det synes, at Forslagets § 9 fører hen dertil; imidlertid veed jeg dog ikke, om det virkelig er Lovudkastets Mening, og det forekommer mig burde bestemt udtales, hvorvidt Rettigheden til at brænde Brændeviin for Fremtiden skulde være en Bevillings-sag, eller skulde være Noget, som tilkom Enhver, naar han havde et saadant Redskab, som der fordres i Anordningen, nemlig i Forslagets § 10. Det er et Spørgsmaal, som vistnok er af megen Bigtighed. Der vil ogsaa opstaae det Spørgsmaal: Behøver man i Kjøbstæderne

Borgerstab for at brænde Brændeviin? Frdg. 1ste Febr. 1797, § 358 viser, at man skal have særskilt Borgerstab i Almindelighed derfor. Denne Paragraph er ikke udtrykkelig ophævet i Lovudkastet, men vel § 359, som forbyder visse Næringsveies Forbindelse med Brænderi. Skal Borgerstab tages i Kjøbstæderne, og borgerlige Næringsafgifter svares af Brænderierne, saa opstaaer der et temmelig ufordeelagtigt Forhold for Kjøbstadsbrænderierne, som nu ikke faae Noget forud for Landet. Det har været for mange Kjøbstæder i en Tid, som ikke ligger langt tilbage, en overmaade stor Hjælpefilde, at de have havt udelukkende Ret til at brænde Brændeviin, og hvad det ikke var det i Virkeligheden, saa var det det i deres For- mening, og Kjøbstæderne have derfor sat den allerstørste Pris paa denne Ret, og bleve i allerhøieste Grad allarmede, da der i 1835 blev Spørgsmaal om at meddele Bevillinger til Landbrænderier. Men, dersom man i Kjøbstæderne skal tage Borgerstab for at kunne brænde Brændeviin, som forresten er det Naturlige, og Afgiften iøvrigt er den samme som for Landet, saa er det, foruden adskillige andre mindre fordeelagtige Forhold, som Kjøbstadsbrænderierne ville komme i til Landbrænderierne, en Omstændighed, som maaskee kan fortjene Overveelse. Under alle Omstændigheder anseer jeg det for ønskeligt, at det bliver i Lovén aldeles klart, hvorvidt Retten til at brænde Brændeviin er en ligefrem lovhemlet Rettighed, som Enhver kan tilegne sig, naar han vil anskaffe sig Redskaber af den Bestaaffenhed, som Forordningen fordrer, eller om det kun skal være en Bevillings-sag paa Landet og i Kjøbstæderne være Gjenstand for Borgerstab. Jeg kan ved denne Leilighed ikke tilbageholde den Bemærkning, at, hvis Brænderinæringen spreder sig omkring i alle Egne af Landet, vil